

Nukissiorfiit

**2014-imi ukiumut naatsorsuutit pillugit
Kukkunersiuisut oqaaseqaataat**

Imarisai

	<u>Side</u>
1. Ukiumut naatsorsuutini kukkunersiuineq	243
1.1 Ukiumut naatsorsuutit	243
1.2 Ajunaarutaasinnaasunik naliliineq aamma kukkunersiuineri siunnerfik	243
1.3 Suleriaatsit aamma suliffeqarfiup iluani nakkutilliinermik ingerlatsinerit	244
1.3.1 Suliassaqaqfinnik immikkoortitsineq amigaataasoq	244
1.3.2 Controllerit immikkoortortaqarfiat	245
1.3.3 Kaaviiartitat	245
1.3.4 Sulisoqarnermut aningaasartuutit	246
1.3.5 Sanaartorneq	246
1.3.6 Nioqutissat uninngasuutigineqartut	246
1.3.7 Tunisinernit aamma kiffartuussinernit pissat	247
1.3.8 Aningaasat tigeriaannaat	247
1.3.9 Nioqutissanik kiffartuussinernillu pilersuisut	248
1.3.10 IT-mik nakkutilliissutit nalinginnaasut	248
1.3.11 Peqquserluttoqarsinnaanera pillugu qullersaqarfimmik oqaloqateqarneq	249
1.4 Ukiumoortumik naatsorsuutini naliliinermi pissutsit pingaaruteqarsinnaasut	250
1.4.1 Upernavimmi innaallagissiorfimmik nutaamik sanaartornermi taarsigassarsineq	250
2. Ukiumut naatsorsuutit pillugit oqaaseqaatit	251
2.1 Ukiumi naatsorsuutit inernerat aamma ingerlatsinerimut tapiissutit	251
2.1.1 Ilanngaattissat ilanngaatigereerlugit kaaviiartitat	252
2.2 Oqimaaqatigiissitsineq	252
2.2.1 Sanaartukkat tigussaasut aamma tigussaasuunngitsut	252
2.2.2 Nioqutissat uninngasuutit	253
2.2.3 Tunisinernit kiffartuussinernillu pissat	254
2.2.4 Nammineq aningaasaatit	254
3. Paasissutissat allat	254
3.1 Naatsorsuutit pillugit pisortat uppernarsaanerat aamma ukiumut naatsorsuutini kukkunerit iluarsineqanngitsut	254
3.2 Siunnersuinerimik aamma ikiuunnermik suliat	255
3.3 Sillimmasiinerimik pissutsit	255
4. Kukkunersiuinerimik ingerlanneqartumik inerniliineq	256
5. Kukkunersiuinerup siunertaa annertussusia aamma akisussaaffiit agguataarnerat	256
5.1 Kukkunersiuinerimik siunertaq aamma annertussuseq	256

5.2 Kukkunersiuinermik ingerlatsineq	258
5.3 Kukkunersiuisup nalunaarusiornera	260
5.4 Akisussaaffimmik agguataarinnineq	261
5.4.1 Qullersaqarfup akisussaaffia	261
5.4.2 Kukkunersiuisup akisussaaffia	262
5.5 Kukkunersiuisup uppernarsaatitut atugai	263
5.6 Kukkunersiuinerup pitsaassusaanik qulakkeerinnineq	263
5.7 Ingerlatsiviup ukiumut naatsorsuutininik saqqummiussinera il.il.	263
5.8 Kukkunersiuinerup tunngavia	263
6. Siunnersuinermik ikiuunnermillu suliat	264
7. Uppernarsaaneq	265

2014-imi ukiumut naatsorsuutit pillugit kukkunersuiusut oqaaseqaa-taat

1. Ukiumut naatsorsuutit kukkunersuiineq

1.1 Ukiumut naatsorsuutit

Nukissiorfinni pisortat naatsorsuutit ukiumut naatsorsuuseriusumut 2014-imut saqummiussaannik kukkunersuiunerput naammasivartut. Ukiumi naatsorsuutit takutippaat:

	<u>2014</u> <u>t.kr.</u>	<u>2013</u> <u>t.kr.</u>
Angusat	52.671	11.477
Pigisat	4.948.499	5.091.541
Namminerisamik aningaasaatit	2.980.402	2.986.356

1.2 Ajunaarutaasinnaasunik naliliineq aamma kukkunersuiinermi siunnerfik

Kukkunersuiineq ingerlanneqarpoq kukkunersuiinissamik siunnerfik uagutsinnit pilersaarutaasoq naapertorlugu. Kukkunersuiinermik siunnerfik qulakkeerneqarluni niuernikkut aamma allaffissornermik suliassaqaarfinni ajunaarutaasinnaasunik pingaarnerpaanik immikkut isiginninniarneq.

Suliffeqaarfiup pisortaanik oqaloqateqarnit uagullu suliffeqaarfiup ingerlataanut aamma pissutsinut allanut ilisimasaqarnerput tunngavigalugit, kukkunersuiinermik pilersaaruserinermi ingerlatsinermilu suliassaqaarfiit ukiumut naatsorsuutit pingaarutilinnik kukkuneqarsinnaasutut nalilikkavut naapertorlugit ingerlatsilluta.

Tamanna aallaavigalugu kukkunersuiinermi naatsorsuutit immikkoortut suliassaqaarfiillu immikkut isiginniarneqartut tassaapput, ilaatigut ukiumut naatsorsuutit pigisanik aamma pisussaaffinnik naatsorsuuserinermi naliliinernilu missingersuinerinermik imaqaarsinnaasut:

- Kaaviiartitat
- Sanaartukkanik pigisat nalillit
- Nioqutissanik uninngasuutit
- Tunisanit kiffartuussinerniillu pissat

Suliassaqaarfinni allani ukiumut naatsorsuutit kukkusoqarsinnaanera nalinginnaasutut nalilerneqarpoq taamaattumillu kukkunersuiinerup annertussusia annikinnerulluni.

1.3 Suleriaatsit aamma suliffeqarfiup iluani nakkutilliinermik ingerlatsinerit

Kukkunersiuiinermi aamma ingerlatsiviup nalunaarusiortarnernik aaqqissuussinera, suleriaatsit ator-neqartut aamma nammineq nakkutilliinermik ingerlatsinerit illersorneqarsinnaaneraat misissorneqar-put. Tamatumani siunertarineqarpoq naatsorsuuserinermi nalunaarsukkat eqqortuunerat, uppernas-suseqarnerat aamma piffissaq eqqorlugu suliarineqarnerat naatsorsuutininik saqqummiussinermi tunng-avissaanerat nakkutilliiffigissallugu.

Ingerlatsivimmi suleriaatsit namminerlu nakkutilliissutit naliliiffigaavut taakkunanga suliassaqarfiit immikkut nalorninaateqarsinnaasut:

- Kaaviiartitat
- Sulisoqarnermut aningaasartuutit
- Sanaartukkat tigussaasut
- Nioqqutissat uninngasuutigineqartut
- Tunisanit kiffaartuussinerniillu pissat
- Aningaasat tigorianaanaat
- Nioqqutissanik kiffartuussinernillu pilersorneqarneq

Paasinnittaaserput naapertorlugu suleriaatsit nakkutilliinnernillu aaqqissuussat misissorneqartut, inger-latsiviup suliassai angissusialu aallaavigalugit aalajangiussinerni, akuersinerni, nalunaarsuinerni aam-ma akiliisitsinerni naatsorsuutigineqartunik naammassinnipput.

Nukissiorfiit kukkunersiorteranni ukiumut naatsorsuutininik saqqummiussinermi it-mik nakkutilliissutit soqutiginaateqarsinnaasut aamma kukkunersiorneqarput kukkunernik malunnaatilinnik nassaas-saqannginneranik ersersitsisut taamatullu inatsigut piumasaqaatinut naapertuuttut.

1.3.1 Suliassaqarfinnik immikkoortitsineq amigaataasoq

Ingerlatsivik ima angissuseqarpoq suliassaqarfinnik immikkoortitsineq oqartussaanneri, nalunaarsuis-uni nakkutilliinermilu periarfissaqarluni.

Ukiup ingerlanerani kukkunersiuiinermut atatillugu ulloq 17. december 2014, management letterimik nassiussivugut allaaseralugu, akiligassanik aamma fakturanik suliassaqarfiit immikkoortortaasa avin-neqarsimannginnerannut erseqqissaanermik, immikkoortortaqarfiit pisariaqartitsineq naapertorlugu sulisuminnik paarlaasseqatigiittarnerat tunngavigalugu.

Pissutsit taamaattut siunertalimmik imaluunniit siunertarinngisamik iliuuseqarnernik imaluunniit iliuuseqannginnerinik kinguneqartitsisarput kukkunerit amerlinerinik nassataqarsinnaasut.

Ingerlatsivimmi suliassaqarfinnik immikkoortitsinerup eqqunneqarnissaanik innersuuteqarpugut.

Ilisimatitsissutigissavarput kaaviiartitat kukkunersiorneranni peqquserlunnernik imaluunniit peqquserlussimasinnaanernik naammattuugaqannginnatta. Erseqqissaatigissavarpulli kukkunersiui-
nermik ingerlatsinitsinni peqquserluutunik saqqummiussineq aallaavigineqanngimmat, tassungali
akisussaaffik pisortaniillini.

1.3.2 Controllerit immikkoortortaarfia

Kukkunersiui-nermik ingerlatsinerput ingerlatsivimmi controllerit immikkoortortaanni nakkutilliiner-
mut attuumassuteqartumik ingerlanneqarpoq.

Pisortat innersuussutaat naapertorlugit controllerit nakkutilliinernik naapertuuttunik ingerlatsinerat
misissorparput. Ukiup ingerlaneranni aammali ukiumut naatsorsuutunik kukkunersiui-nermut atatillugu,
nalunaarusiat atortussallu allat ukiumut naatsorsuutitut uppersaasatit controllerit immikkoortorta-
nit suliarineqarsimasut misissorsimavagut.

Kukkunersiui-nerup aallartinnerani naatsorsuutitut missinngersuutit naligiissakkanik naatsorsuutini-
lu inissitsitikkat immikkoortuunik ilallit pissarsiaaravut. Naligiissakkat naatsorsuutini-
lu inissitsitikkat immikkoortui pissarsiaavut qaffasissumik pitsaassuseqarput.

Tamanna tunuliaqutaralugu paasinnittaaserpullu naapertorlugu, controllerit immikkoortortaat naatsor-
suutigisatut ukiumut naatsorsuutunik erseqqissunik taasarialinnik kukkusumillu paasissutissiinerta-
qanngitsumik tunniussinerput pissutaqaataapput.

1.3.3 Kaaviiartitat

Ingerlatsivimmi suleriaatsit aamma nammineq nakkutilliissutit kaaviiartitsinerput tunngasut misiler-
aanikkut nakkutilliivigineqartut ilaatigut tassaapput:

- Suleriaatsit nakkutilliinerillu, naatsorsuuserinermi nammineq isumagisumik allanneqaqqaartut
naatsorsuutitut naalunaarsornerannik qulakkeerinninnerit
- Kaaviiartitani nalunaarsorneqareersuni sulisut iluarsisaannik nakkutilliinerit
- Målerimik atuisup nalunaaruteqannginnera pissutaalluni pilersuiner-
nik matusisarnerit
- Målerit piffissap iluani atuarneqarsimangippata pissusissamisoortumik malinnaatinneqarnerat

Tamatigut målerit piffissami sivisuumi atuinermik kisitsisimanngitsut malinnaatinneqarneq ajorput.
Paasinnittaaserput naapertorlugu taamaattoqarnera naatsorsuutit katinnerannut annermik pingaar-
uteqanngilaq aamma paasivarput ingerlatsivimmit suliniutit ingerlanneqartut, målerinik kingullertut
atuisut akiligassinneqarnerinik qulakkeerinnikkumalluni.

1.3.4 Sulisoqarnermut aningaasartuutit

Ingerlatsivimmi suleriaatsit aamma nammineq nakkutilliissutit aningaasarsianut tunngasut misileraanikkut nakkutilliivigisavut ilaatigut tassaapput:

- Inuit toqqakkat atorfinitsinneranni atsiukkamik isumaqatigiissuteqarnersut
- Atorfinitsitsineq, sulineq aamma soraarsinneqarneq eqqortumik tassungalu pisinnaatitsissutilin-nit ingerlanneqartarnersut
- Sulisut soraarnerusutisianut katersaat eqqortumik akilersorneqatarnersut
- Aningaasarsianik tunniussinerit sioqqullugit akuersinerit ingerlanneqartarnersut
- Qaangiuttoornernut tapisianullu allanut naammattumik uppersiisoqartarnersuq
- Akileraartarnermut Aqutsisoqarfik nalunaarsukkanik eqqortunik nalunaarfigineqartarnersuq

Ingerlatsivik ataasiakkaanut isumaqatigiissutit aallaaviagalugit 2014-imi atorfinitsitsivoq. Tassunga tunngatillugu ingerlatsivik Sulisoqarnermut Aqutsisoqarfimmut attaveqarpoq tassannga paasitinneqarluni, atorfinitsitsinerit taamaattut nammineq siumungaaq akuersissutigeriikkatik kisimik ingerlanneqarsinnaasut.

Sulisoqarnermut Aqutsisoqarfiup ataasiakkaanut isumatigiissutit pioreersut akuersissutigai.

Ulloq 25. marts 2014 kukkunerisuiusutut naatsorsuutini innersuutigaarput ingerlatsivimmit aaqqissuusamik pilersitsisoqassasoq, akissarsiat akissaatersuutillu pillugit Akileraartarnermut Aqutsisoqarfimmut nalunaarsuinerup eqqortuuneranik kukkuneqannginnerannillu qulakkeerinnittussamik. Kukkunerisuiuermik ingerlatsinerput manna tunuliaqutaralugu paasivarput, ingerlatsivimmit aaqqiissut taamaattoq pilersitsisoqarsimasoq.

1.3.5 Sanaartorneq

Ingerlatsivimmi pigisaalersut pigineqarunnaartullu nalunaarsornerat nakkutilliivigisavut taamatullu atuussinnaanernut piffissaliussat aamma nalikilliliinerit nalingat.

1.3.6 Nioqqutissat uninngasuutigineqartut

Ingerlatsivimmi suleriaatsit aamma nammineq nakkutilliissutit nioqqutissanut uninngasuutininut tunngasut misileraanikkut nakkutilliivigineqartut ilaatigut tassaasut:

- Ingerlatsiviup nammineq nakkutilliissutaasa nioqqutissat uninngasuutigineqartut piunerannik naleqarnerannillu naammaginartumik nakkutilliisinnaassuseqarnerat
- Nioqqutissanik uninngasuutigineqartunik nalilersuineri uulia uninngasuutigineqartoq akiviusut atorlugit naatsorsorneqartarnerat
- Assartuinerimut, akitsuusersuinerimut ass. agguaqatigiissitsilluni akinik naatsorsuineq taak-kununga aningaasartuuterpiaat aallaaviagalugit ingerlanneqartarnerat

Ukiup ingerlanerani uninngasunut immikkoortoq aningaasaqarnermut naligiissaarneqarnerani unammilligassaqsimavoq.

1.3.7 Tunisinernit aamma kiffartuussinernit pissat

Kukkunersiuinermut atatillugu ukiup ingerlanerani nakkutilliivigisarpavut, ingerlatsiviup avataanit pissanik malinnaatitsinera annaasaqannginnissarlu anguniarlugu uagut taakkuninnga naliliisarluta.

Akiitsullit ulloq 31. december 2014, 884 t.kr.-inik pissaqartitsipput, ulloq 31. december 2013, 1.634 t.kr.-iusut. Siorna kukkunersiuusut nalunaarutaanni qupperneq 228 saqqummiupparput, akiligassat ilaat pisoqarujussuunerat soorlu aamma malugeqqullutigu, taakkua taamaannerat peqquserluttoqarsinnaaneranut aarlerinarnerulersitsisoq, pissutigalugu tunngaviatigut kikkunnilluunniit ilisimaneqanngimmat akiligassat taakkua qanoq naligiissinneqassanerat.

Tassunga tunngatillugu ilisimatinneqarpugut akiligassanik immikkoortortaqaqfimmitt akiligassat pisoqalisut iluarsaanneqarnerat aallartinneqartoq.

Kukkunersiuinitsinni misileraanikkut nakkutilliinernik ingerlatsivugut, akiligassat pissat naatsorsuutini ilaatinneqartut sulii pisoqarujussuunerannik paasiniaalluta. Nakkutilliinitta uppersarparaa akiligassanik immikkoortortaqaqfik akiligassanik pisoqqanik iluarsaassinermik angusaqsimaqisoq sulili iluarsaassineq naammassineqavinngitsiq.

1.3.8 Aningaasat tigoriaannaat

Ingerlatsivimmi aningaasamininnguit tigoriaannaat uninngaasutaapput ingerlatsivimmi nerisarfimmik ingerlatsinermut attuumassuteqartut. Tamatuma kinguneranik qullersaqarfimmik isumaqatigiisutaavoq kukkunersiuinermut atatillugu, karsimiittuutit naakkutilliivigineqarnerat siumut kallerreqqaarata ingerlattarnatigit.

Ukiup ingerlanerani kukkunersiuinermut atatillugu ingerlatsiviup aningaaserivimmiittuutinin naligiissarisarnera nakkutilliivigisarpavut aamma naatsorsuutinin inissikkuminaatsunik malinnaatitsineq.

Aningaasanik tigoriaannaat aamma aningaaserivimmut akiitsut kukkunersiorneranni ingerlatsiviup soqutigisai pillugit aningaaseriviit attaveqarfigisai paasissutissanik pissarsiniarfigaavut. Tassunga tunngatillugu ilisimalerlutigu, pisinnaatitsissutit tunniussat akornanni ataatsimi pisinnaatitsissummik peqartoq, kisimiilluni aningaaserivimmut takkunnikkut ingerlatsiviup pigisaanut pisinnaatitsissuteqartoq. Taamaattoqarnera peqquserlunnernik aamma piaarinani kukkunernik aarlerinaammik qaffassaaqataavoq. Innersuutigarpurp ingerslatsivimmi pisinnaatitsissutinin tunngassuteqartut allannngortinneqarnissaat imaallillugit, kinaluunniit pisinnaatitsissummik pigisaqartoq kisimiilluni ingerlatsiviup pigisai pillugit naalakkiisinnaajunnaarlugu.

1.3.9 Nioqqutissanik kiffartuussinernillu pilersuisut

Misilittaalluni nakkutilliiffigineqarpoq, sulianut ilanngussat taakkuninnga pisinnaatitsissuteqartunit atsiorneqarlutik akuerineqarsimanerat kiisalu suleriaatsit allaaserineqartut malillugit ingerlatsivimmi sulisut ingerlatsinerat, ilanngullugit akiligassaqarfiit annerit tamaasa taamatullu akiligassaqarfiit kon-tonut nalunaarsukkanik nassiussisartut, qaammatit tamaasa naligiissaarinernik ingerlatsiffigineqartar-nerat.

Ingerlatsivimmi suleriaatsit atorneqartut nassatarisaannik faktura taamaallaat ”isaasunik allattuiffimmi” takuneqarsinnaavoq akuerineqarluni nalunaarsorneqarnissani tikillugu. Suleriaatsip taassuma kin-guneranik ukiup nikinnerani piffissalersuinerni kukkunernik nassataqarsinnaasarpoq. Innersuutigaar-put ingerlatsivimmit nammineq nakkutilliinerit eqqunneqassarnissaat ukiumut naatsorsuutininik saqqummiussinermut atatillugu piffissalersuinerni malunnaatilinnik kukkusoqarsinnaanera qulakkeer-niarlugu.

2014-imi ukiumut naatsorsuutininik kukkunerisuinitsinni qulaani taakkartukkat pissutaallutik piffissa-lersuinerni kukkunernik naammattuuvugut. Taakkua kukkunernik iluarsineqanngitsunik ataani im-mikkoortumi immikkut allaaserineqarput. Erseqqissaatigissavarput aningaasat amerlassusaat ataasiak-kaani kukkunerummata erseqqissarneqartut aammali ilaanni aningaasat amerlassusaattut eqqoriaane-rullutik.

1.3.10 IT-mik nakkutilliissutit nalinginnaasut

IT-mik nakkutilliissutit nalinginnaasut tassaapput nakkutilliinerit pisortanit pilersinneqarsimasut suliffeqarfiup IT-mik atugaanni pingaarnerni, tamatumani siunertarineqarluni IT-mik atuinerup nakkutigineqarluarnissaa aamma isumannaatsuunissaa taamaaliornikkut niuernerminni IT atorlugu ingerlatsinerni paasissutissanik (data) passussinerup tutsuiginartuunera tapersersorniarlugu.

Ingerlatsivimmik kukkunerisuinermut ilanngullugu IT-mik nakkutilliinerit nalinginnaasut, uagut nalili-nerput naapertorlugu ukiumut naatsorsuutininik saqqummiussinissamut pingaaruteqartut kukkunerisior-pavut, paasissutissanik pingaarutilinnik kukkuneqannginnerannik ersersitsisut taamatullu inatsisitigut piumasagaatinik naammassinnittut. Nukissiorfiit IT-mik nakkutilliinermik suliassaqarfiit pingaarutilit arlallit allanut suliassanngortissimavai, Comby. Nukissiorfiit kukkunerisiorneqarnerannut atatillugu Deloittemit nakkutilliinerit taakkua toqqaannartumik Combyimik kukkunerisuinermik ingerlatsiffigi-neqarput.

Kukkunerisuinermi tamakkiisumi ingerlatsivimmi nammineq nakkutilliinerit naapertuuttut taamatullu ingerlatsivimmik kiffartuussinermik pilersuisumik namminermit nakkutilliinerit, ilanngullugit nak-kutilliinerit inunnit suliarineqartut aamma nakkutilliinerit atortutunit namminneq isumagisumik inger-lanneqartut, ingerlatsivimmit kiffartuussinernillu pilersuisumit atorneqartut taamatullu Axapta ator-

lugu niuernermik ingerlatsinernut pisinnaatitsissutit naapertuunnerannik naliliisoqarpoq. IT-mik nakkutilliinerit nalinginnaasut kukkunerisiorneqarneranni allaffissornermi ingerlatsissutit nammineq isumagisumik nakkutilliinerat nalilersuiffigineqanngilaq.

IT-mik nakkutilliissutit nalinginnaasut kukkunerisiorneqarnerat tunuliaqutaralugu uagut naliliivugut, IT-mik nakkutilliissutit nalinginnaasut naapertuuttumik aaqqissuussaallutik naammaginatumik ingerlanneqartut. Taamaattoq suliassaqarfiit ataasiakkaat eqqarsaatigalugit paasivarput nakkutilliinermik aaqqissuussinerit naapertuutinnngitsut piffissamilu naammaginatumik nakkutilliisoqarsimannngitsoq. Tamanna tunuliaqutaralugu pingaarutilittut makku innersuussutigaaavut:

- Nukissiorfinnit eqqarsaatigineqassaaq kiffartuussinermik pissarsivigisartakkaq suliassaqarfigisai kiffartuussinermik pissarsivigisartakkamit isumagineqartut aamma Nukissiorfiit sinnerlugit ingerlanneqarnerannik akisussaaffigineqartut siunissami uppersaanermik pissarsiffigineqartalermissaat pillugu
- Atuisunik aqutsinermi ileqqussaq pilersinneqarsimasoq maleqqissaarneqartariaqarpoq atuisunik nutaanik pilersitsinermi, atuisunik allannguineri aamma atuisunik piiaaneri. Tamatuma saniatigut Nukissiorfinnit piffissakkuutaartumik Axaptamik atuisunik nalilersueqqinnerit ingerlanneqartariaqarput taamatullu atuisut pisinnaatitsissutit pissarsiaat suliassanik immikkoortitsisinnaaneq qulakkeersimajumallugu aamma atuisut sulinerminni atugassatik qaangerlugit pisinnaatitsissuteqarnissaat pinaveersaarniarlugit.
- Nukissiorfinnit suliassaqarfimmik immikkoortitsisinnaaneq eqqunneqartariaqarpoq imaalillugu Axaptamik atuisinnaanermut pisinnaatitsissutinik tunniussisartut aamma Axaptamik atuinisamat pisinnaatitsissutinik tunineqarsimallutik atuisunik immikkoorsitsineq.

Nakkutilliinerput aallaavigalugu maluginiakkavut innersuutivullu pillugit itisiliilluta nalunaarusiorpugut. Nalunaarusiaq ingerlatsivimmi ulluinnarni pisortat peqatigalugit allaqqaakkatut misissorneqarpoq.

1.3.11 Peqquserluttoqarsinnaanera pillugu qullersaqarfimmik oqaloqateqarneq

Kukkunersiuinissatta pilersarusiorneranut atatillugu suliffeqarfiup qullersaqarfianut peqquserluttoqariatarsinnaanera pillugu apeqquteqarpugut. Qullersaqarfik uagutsinnut ilisimatitsipput namminneq naliliinertik malillugu peqquserluttoqariataarsinnaanera annertunngitsoq, suliffeqarfillu pitsaalluinnartumik nakkutilliisoqartoq, tamatuma ukiumoortumik naatsorsuutini annertuumik kukkussuteqartumik ilisimatitsisoqarnissaa qularnaaraa, tassunga ilanngullugu suliffeqarfiup pigisaasa nalillit pillugit kukkusumik ilisimatitsinissaq naatsorsuutininik uukapaatitsiniaanerup imaluunniit pissaaneqarnermik atornerluinerup kingunerannik. Qullersaqarfik aammattaaq ilisimatitsivoq peqquserluttoqarsimanerannik imaluunniit peqquserluttoqarsimasinnaanerannik maannakkut misissuisoqarnerannik ilisimasaqarani. Tassunga atatillugu oqaatigissavarput kukkunersiuinitsinni

ukiumoortumik naatsorsuutini peqquserluttoqarsimanerata kinguneranik kukkunernik paasisaqarsimanata.

1.4 Ukiumoortumik naatsorsuutininik naliliinermi pissutsit pingaaruteqarsinnaasut

Ukiumut naatsorsuutininik naliliinermi pissutsit immikkut qullersaqarfimmut pingaaruteqarsinnaasut makku erseqqissaatigiumaneqarput:

1.4.1 Upernavimmi innaallagissiorfimmik nutaamik sanaartornermi taarsigassarsineq

2013-imi Kukkunersiuisut nalunaarutaanni qupp. 234, taarsiiffigitinnermi pissutsit nalorninaateqarsinnaasut saqqummiuppavut:

“Nukissiorfiit sillimmasiisarfiata 2013-imi akuersissutigaat Upernavimmi nutaamik innaallagissiorfimmik sanasoqassasoq. Nukissiorfinit innaallagissiorfimmut nutaamut akigitinneqartussatut 60 mio. koruunit naatsorsuutigineqarput, taakku 2013-imi isertitanut ilanngunneqarsimapput uani “immikkut isertitat”. Taarsiiffigitinnermut tunngatillugu naatsorsuutitigut sulisimaneq isumaqatigaarput, taamaattorli takuuk matuma kingulianiittoq taassuma nalilerneqarneranut tunngasoq.

Nukissiorfiit aamma Willis Risk Engineering (Willis) akornanni allaffigeqatigiinnermi sillimmasiisarfik siullermik imminut pisussaattippoq imatut *katillugit taarsissutissat 39,3 mio. koruunit ilanngullugit “atortussat nuunneqarsinnaasut” aamma innaallagissamik, imermik kiassaanermillu tunisassiornermut aningaasartuutaanerusut.* Mailikkut allakkani tulliani sillimmasiisarfiup akuersissutigaa, tassa *...ajoquserneq aningaasartuutaanerusut ilanngullugit 40-50 mio. koruuninik naleqarpoq. Aammaarluni apeqqutaatinneqaqqippoq suli isumaqatigiinniaqqinnissaq, siunissami aningaasartuutaanerusussat aamma inatsisinik eqqortitsinissaq.*

Taamaattumik suliniummut katillugit aningaasatuutaasussatut naatsorsuutigineqartuni 10-15 mio. koruuninik qaffasissusilinnik nalorninartoqarpoq.

Naatsorsuutini allanneqartuni nassuiaat 11, Nukissiorfiit nalorninartut aamma nalornissutaasinnaasut assiginngitsut nassuiarsimavai, tassa taarsiiffigitinnermi naatsorsuutininik ilanngunneqartunut tunngasut, uagullu naatsorsuutitigut taamatut iliorsimaneq aamma taassuma nassuiaatigineqarnera isumaqatigaarput.”

Suliniut naammassingajalerpoq tamanna isumaqarluni suliniummut aningaasartuutissatut naatsorsuutigisat katinneranni 2014-imi ukiumut naatsorsuutininik saqqummiussinnermi annikinnerusumik nalorninaateqalersut.

Aningaasartuutit katinneranni naatsorsuutigineqarput 46.201 t.kr.-it, taakkunanga ingerlatsivimmit aningaasartuutit matussuserneqartussat 5.493 t.kr.-iullutik. Suliniummut taarsiiffigitinneq taamaalilluni 19.292 t.kr, 2013-imi ukiumut naatsorsuutini saqqummiussinnermit appasinnerusoq. Aningaasat amerlassusaat aningaasartuutininut immikkut ittunut 2014-imi nalunaarsorneqarsimapput.

Ulloq 31. december 2014, sillimmasiisarfiimmit 27.000 t.kr.-it tiguneqarsimapput aningaasartuutit naliliussat naapertorlugit. Tamatuma kingorna pissat 13.708 t.kr.-it 2014-imi ukiumut naatsorsuutini pissani allani nalunaarsorneqarput, suliniutip naammassivinnissaata tungaanut aningaasartuutit tamakkerlutik taarsiiffigineqarnerattut annertussuseqarlutik.

Ulloq 25. februar 2015, Nukissiorfiit nalunaarfigineqarput sillimmasiisarfiup 8.000 t.kr.-it akilerniarai, piffissami tamatuma suliniutip aningaasartuutaanit 4.000 t.kr.-inik ikinnerit. Aningaasat nalingisa sinnerinik tunniussinnginnermut kisimi tunngavilersuutaalluni, sulianik anginernik suliaqarnermi taakkua naammassineqalerneranni ileqqusunik malinninneq. Taamaattumik patsisissaqarsorinangilaq Nukissiorfiit taarsiiffigitinnermik tamakkiisumik pissarsinnginnissaannik eqqarsassalluni, taarsiiffigitinneq suliniutip naammassivinnera tikillugu ingerlaarmat.

Qulaani pineqartut tunuliaqutaralugit, taarsiiffitigitinnermik suliamik naatsorsuuserineq isumaqatigaarput aamma nalilerlutigu, taassuma nalinganik aalajangiinnermi nalornissutaasinnaasut ukiumut naatsorsuutini saqqummiussinnermut tunngatillugu pingaarutilimmik sunniuteqanngitsut.

2. Ukiumut naatsorsuutit pillugit oqaaseqaatit

Ukiumut naatsorsuutini inaarinnermut atatillugu suliani ilanngussat, nalunaarsuinerit aamma naatsorsuutitigut paasissutissat tamagiit misissuinnermik, assersuussitsinnermik, tigusillattaarluta misiliinnermik naligiissaarinnernillu ingerlatsiffigaavut, ukiumut naatsorsuutini aamma qullersaqarfiup nalunaarutaannik kukkunerisuisunit uppersarneqartunik tunniussinnermi pisariaqarsorisavut ilanngullugit.

2.1 Ukiumi naatsorsuutit inernerat aamma ingerlatsinnermut tapiissutit

Ukiumut naatsorsuutit inernerat 52.671 t.kr.-inik amigartoorfiuvoq, 2013-imi sinneqartoorutit 11.477 t.kr.-iullutik.

Qullersat qullersaqarfiup nalunaarutaanni ukiumi angusat ineriartornerannut pissutsit pingaarnerit nalunaarusiaraat.

Ukiumi naatsorsuutit inernerat aamma ukiumi pineqartumi ingerlatsinnermut tapiissutit inissitsiternerat:

	2014
	t.kr.
Ukiumi angusat ukiumut naatsorsuutit malillugit	(52.671)
+ ukiumi pineqartumi immikkut ittumik aningaasartuutit	19.292
+ ukiumi pineqartumi kingoraartissanik nalikilliliinerit	<u>460</u>
Naatsorsuutitigut angusat iluarsisat	<u>(32.919)</u>
Ukiumi pineqartumi ingerlatsinermut tapiissutit	<u>45.520</u>

2.1.1 Ilanngaatissat ilanngaatigereerlugit kaaviiartitat

Ukiumi ilanngaatissat ilanngaatigereerlugit kaaviiartitat 825.782 t.kr., 2013-imi 830.099 t.kr.-iusut.

2014-imi innaallagissamit, imermit kiassarermillu ilanngaatissat ilanngaatigereerlugit kaaviiartitat 788.362 t.kr.-iupput, 2013-imi 789.405 t.kr.-iusut kukkunersiuineq aallaavigalugu naatsorsuutininik misissueriaatsit atorlugit kukkunersiorneqartut, kaaviiartitat naatsorsuutini saqqummiunneqartut innaallagissamik, imermik kiassarermillu tunisinermi akinut atuuttunut ilanngaatigineqarput. Naatsorsuutininik misissueriaatit atorlugit misissuinerit nakkutilliinernik ilaqarput, kaaviiartitat malunnaatiliinik kukkuneqarsinnaanerata pinaveersaarniarlugu ingerlatsiviup nammineq nakkutilliinerata pitsaasusaanik misissuinerinik.

Ilanngaatissat ilanngaatigereerlugit kaaviiartitat allat 2014-imi 37.420 t.kr.-iupput, 2013-imi 40.694 t.kr. Naatsorsuutit 41 %-iat (2013-imi 37 %), tassaallutik målerinik attartorneq, innaallagissamik, imermik kiassarermullu akiligassiisutit pissarsiarineqartut. Aqqusinerni qaammaqqusersuineq naatsorsuutini 22 %-iusoq (2013-imi 20 %) Namminersorlutik Oqartussanit ukiumut naatsorsuutitut nalogiissaarneqarlutik. Kaaviiartitat allat kukkunersiuineq aallaavigalugu naatsorsuutininik misissueriaatsit atorlugit kukkunersiorneqarput.

2.2 Oqimaaqatigiissitsineq

2.2.1 Sanaartukkat tigussaasut aamma tigussaasuunngitsut

Ulloq 31. december 2014, sanaartukkat tigussaasut suliarineqartut 4.634 t.kr.-inik naleqarput, ulloq 31. december 2013 4.751 t.kr.-iullutik. Taakkunanga 2014-imi sanaartorneqartut 22.102 t.kr.-inik naleqarlutik 2013-imi 60.734 t.kr.-iusut.

Ulloq 31. december 2014, sanaartukkat tigussaannngitsut 5.825 t.kr.-ipput ulloq 31. december 2013 4.868 t.kr.-iullutik.

Ingerlatsiviup sanaartukkanik pigisaasa allattorsimaffiannik misissuivugut misileraanikkut tigusani ilanngussatut nalunaarsukkat ilanngullugit nakkutilliivigalugit. Taamatullu nakkutilliivigaavut naatsorsuusiaaseq atorpeqartoq naapertorlugu nalikilliliinerit eqqortumik ingerlanneqarnerat.

Misileraanikkut nakkutilliivigisat ilaagaat suliniutinut ingerlasunut akuersissutit akuerineqarnerannut uppersaait aamma akuersissutini pineqartuni atugassiissutigineqartut qaangerneqannginnerat, soorlu misileraanikkut nakkutilliiufigalutigu, akissarsiat naatsorsorneqareersut nalunaaquttap akunnerinut atukkanut naatsorsorneqarsimasunut assingusuunerat, taamatullu sulisut ataasiakkaat nalunaaquttap akunneri suliffigisaaviisut nalunaarsukkani assigiissuseqarnerat.

Pisortat naliliineri misissorsimavagut, suliniutit ingerlasut sorliit aningaasartuutini nalunaarsorneqar-nissaat pillugit, aamma suliniutit suut aallartinneqassanersut ukiumut naatsorsuutit naammassineqarnerat sioqqullugu. Sanaartormik ingerlatani nalikilliliinernik pisariaqartitsisoqarsinnaaneranik pisortat naliliinnerannut tunngavilersuutit aamma misissorsimavagut.

Taakkunani pisortat naliliinerannut isumaqataavugut.

Ingerlatsiviup sillimasiinermut aningaasartuutai 2013-imut naleqqiullugit 7,2 mio.kr.-inik qaffari-arsimapput. Qaffariaat pingaarnertut tunngaveqarluni, ingerlatsiviup pigisaasa nalillit pissarsiareqqin-neranni nalingat sillimasiisarfimmit naliliiffigineqartoq, taannalu maanna 9 mia.kr.-inut naatsorsorneqarpoq siornatigut 5 mio.kr.-iusimagaluartoq.

2.2.2 Nioqqutissat uninngasuutit

Ulloq 31. december 2014, nioqqutissat uninngasuutit nalingat 91.095 t.kr.-iuvoq, 31. december 2013, mod 93.778 t.kr. Nioqqutissat uninngasuutit appariaataat sillimmatissani atortunilu ikiuutinut innersuunneqarluni ulloq 31. december 2014 51.023 t.kr.-inik naleqarput, 31. december 2013, 55.069 t.kr.-imit appariarlutik.

Sumiiffinni toqqortaasivinnit allattukkat aamma uuliamik uninngasuutinik taggissinernit allattukkat nakkutilliivigaavut soorlu ukiumut uninngasuutit timitalerlugit nakkutigineqarnerannit malitseqartineqarnerannillu nalunaarusiat controllerit immikkoortortaannit suliarineqarsimasut nakkutilliivigalutigit.

Nioqqutissat uninngasuutit pisarineranni akiat naapertorlugit naliliisarneq nakkutilliivigaarput taamatullu nioqqutissat uninngasutut nalunaarsorneqartarnerat nioqqutissamik pissarsineq uppersarsarlugu aatsaat atsiortoqarpat.

Ingerlatsivimmit nioqqutissat uninngasuutit 2014-imi 460 t.kr.-inik nalikilliivigai 2013-imi nalikillili-ineq 7.049 t.kr.-iusoq. Nalikilliliinissamut pisariaqartitsinermut pisortat naliliinerat misissorparput

isumaqatigalugillu, nalikillileeqqinnissamut pisariaqartitsisoqanngitsaq. Taamaattumik uagut nalilivugut, ukiumi naatsorsuuseriffiup iluani ingerlatsivimmit nioqqutissat pisoqalisut isiginiarneqarsimasut, soorlu 25. marts 2014, kukkunerisiusut nalunaarutaanni qupp. 237 innersuutigisatsit.

2.2.3 Tunisinernit kiffartuussinernillu pissat

Tunisinernit kiffartuussinernillu pissat misissorpavut, ulloq 31. december 2014, 122.017 t.kr.-inik takutitsisut ulloq 31. december 2013, 128.312 t.kr. taakkunanga 2014-imi 5,8 mio.kr.-it annaasatut illuartinneqarput 2013-imi 5,0 mio.kr.-iusut.

Illuartitsinerni nalilersuineramik tunngaviit assigiissaarneqarnerat nakkutilliivigaarput soorlu misilii-nikkut nakkutigalutigu ukiumut naatsorsuutit naammassineranni akiitsullit akiitsuminnik akiliisimane-rat.

Misissuinitinnik naammassinninnermi ukiumut naatsorsuutini nalinik inissitsiterinerit isumaqatigaavut.

2.2.4 Nammineq aningaasaatit

Ulloq 31. december 2014, ingerlatsiviup nammineq pigisai 2.980.402 t.kr.-inik naleqarput 2013-imi 2.986.356 t.kr. -iullutik.

Nammineq pigisat ukiumi ikileriaateqarnerannut tunngavinnut ilaavoq, ukiumi amigartooruteqarneq ilaatigullu Nunap Karsianit ukiumi sanaartornermut tapiissut 1.197 t.kr.-iusoq taamatullu ukiumoortumik tapiissutit 45.520 t.kr.-iusut. Nunap Karsianit tapiissutit Namminersorlutik Oqartussat ukiumut naatsorsuutaannut naligiissinneqarpoq.

Ukiumut sanaartornermut tapiliut annerpaamik 2.000 t.kr.-inik angissuseqarsinnaavoq suliassaqarfik pillugu Ukiumut Aningaasanut Inatsit innersuussutigineqarluni. Misiliinikkut nakkutilliivigaarput sanaartornermut tapiliut akuersissuteqarneq aallaavigalugu atorineqartoq.

3. Paasissutissat allat

3.1 Naatsorsuutit pillugit pisortat uppernarsaanerat aamma ukiumut naatsorsuutini kukkunerit iluarsineqanngitsut

Suliassaqarfiit kukkunerisioruminaatsut pillugit ukioq naatsorsuuseriffiusoq 2014 pillugu, pisortat uagutsinnut naatsorsuuserineq pillugu uppernarsaammik tunniussippat.

Ilanngullugu pisortat uppersarparaat kukkunerisuiunerup nalaani kukkunerit makku iluarsineqanngitsut, katinneranni aamma ataasiakkaarlutik ukiumut naatsorsuutini tamakkiisumik annermik sunniuteqannginnerat pissutigalugu:

	<u>Angusat t.kr.</u>	<u>Pigisat t.kr.</u>	<u>Akiitsut t.kr.</u>	<u>Aningaasaatit t.kr.</u>
Kukkunerit iluarsineqanngitsut				
Isaasut allattorsimaffianni fakturat				
Nalunaarsorneqanngitsut (eqqoriaaneq)	(409)	1.609	2.018	
Akiitsortit akiligassallit	<u> </u>	<u>884</u>	<u>884</u>	<u> </u>
Kukkunerit iluarsineqanngitsut	<u>(409)</u>	<u>2.493</u>	<u>2.902</u>	<u>0</u>
Ukiup naanerani namm. aningaasaatinut sunniut ilanngullugu angusani				<u>(409)</u>
Kisitsisit pingaarnerit ukiumut naats. kukkunerisukkani	<u>(52.671)</u>	<u>4.948.499</u>	<u>1.968.097</u>	<u>2.980.402</u>
Kisitsisit pingaarnerit kukkunerit iluarsineqarsorisat	<u>(53.080)</u>	<u>4.950.992</u>	<u>1.970.999</u>	<u>2.979.993</u>

3.2 Siunnersuinermik aamma ikiuunnermik suliat

Ulloq 25. marts 2014, kukkunerisuiusut nalunaarutaannik tunniussinerup kingorna ingerlatsivik sinnerlugu makkuninnga suliaqarpugut:

- 2014-imut agguaassisarnermi naatsorsuutit kukkunerisiorneqarnerat.
- Sanaartornermi naatsorsuutinin kukkunerisuiineq.

3.3 Sillimmasiinermi pissutsit

Ingerlatsivik Namminersorlutik Oqartussat sillimmasiinermik ingerlatsinerata iluaniippoq.

Ukiumi sillimmasiinermit akiliutaasartup malunnaatilimmik qaffanneqarneranut atatillugu Namminersorlutik Oqartussat apeqquteqarfigineqarput, Nukissiorfiit Namminersorlutik Oqartussat sillimmasiinermik ingerlatsineranit avissaarsinnaanera aningaasaqarnermi iluaqutissaqarnerisooq. Namminersorlutik Oqartussat sillimmasiinermik ingerlatsisuata naatsorsuutigaa tamanna akilersinnaanaviannigitsooq, taamaalioraqassappat akiliutaasartoq 18 mio.kr.-it missigilissammagu. Sillimmasiisarfirmut akiliutip qaffasinneranut ilaatigut tunngaviuvoq 2009-mi aamma 2012-imi Nukissiorfiit ajoqusernermik annertuumik sillimmasertariaqartunik nalaataqarnerat.

4. Kukkuersiuiermik ingerlanneqartumik inerniliineq

Ukiumut naatsorsuutit taamatut isikkoqartillugit pisortanit akuerineqarpata, uagut ukiumut naatsorsuutini kukkuersiuisutut allanik oqaaseqaateqarata imaluunniit paasissutissanik ilanngusaqarata uppersaassaagut.

5. Kukkuersiuiernerup siunertaa annertussusia aamma akisussaaffiit agguataarnerat

5.1 Kukkuersiuierni siunertaq aamma annertussuseq

Kukkuersiuiernerup siunertaraa ukiumut naatsorsuutit uppersusaannik nakussasaanissaq. Ukiumut naatsorsuutit naatsorsuuserinermik inatsisit naapertorlugit suliarineqarsimanerannik misissuissaagut.

Kukkuersiuierni malitassat atuuttut naapertorlugit kukkuersiuiineq pilersaarusiorneqarluni ingerlanneqassaaq nalorninaataasinnaasunik aqqissuussamik naliliinerit tunuliaqutaralugit, taamaaliornikut ukiumut naatsorsuutini oqimaannerit aamma ingerlatsiviup naatsorsuuserinermik nalunaarusiornermillu aqqissuussinerini immikkoortut kiisalu suleriaatsit allat kukkunernik malunnaateqarnerpaanik aarlerinaateqarsinnaasut aqqissuussamik inissitsiterneqarlutik. Tassa kukkuersiuierni kukkunernik pingaaruteqanngitsunik naammattuuinissaq ujaasinissarlunniit anguniarneqanngilaq ukiumut naatsorsuutit tamakkiisut isikkuannik allanngortitsisinnaatinnagit.

Nalorninaataasinnaasunik naliliineri tunngavissatut ingerlatsivik pillugu paasissutissat makkua pilsarsiarissavagut:

- Suliassaqarfik, inatsisit naapertuuttut aamma pissutsit allanut tunngasut
- Suliat aamma naatsorsuuserinermik ingerlatseriaat atorpeqartoq
- Anguniakkat, siunnerfiit taakkuninngalu niuernerimi ajunaarutaasinnaasut
- Suleriaatsit aamma ingerlatsivimmi nammineq nakkutilliissutit

Kukkuersiuiernimik pilersaarusiornitsinnut atatillugu siunnerfilimmik nalorninaataasinnaasunik naliliisinaajumalluta ingerlatsivimmi nammineq nakkutilliinerimik aqqissuussineq immikkullu nakkutilliissutit misissussavagut, ilanngullugit naatsorsuutini ingerlatsinerimik nakkutilliinerit.

Nalorninaataasinnaasunik naliliinitsinni IT-mik nakkutilliissutini nalinginnarni amigaateqartoqartoq imaluunniit sanngiissuteqartoqartoq paasisaqarutta, ukiumut naatsorsuutini kukkunernik imaluunniit amigaatinik malunnaatilinnik sunnuteqartunik, ingerlatsiviup nalinginnaasumik IT-mik nakkutilliissutai naatsorsuutini saqqummiussinerimut sunnuteqarsinnaasut ilanngullugit misissussavagut.

Kukkuersiuierni ilanngussat nuussinerillu tamavimmik misissorneqarneq ajorput taamaattorli tigusanik mililiinikkut ingerlatsisoqarluni paasissutissanik misissuinnikkut allatullunniit uppersaasan-

ikkut naatsorsuuserinermik ingerlatat aamma ukiumut naatsorsuutit uppernassuseqarnerat pillugit. Tassunga tunngatillugu nammineq nakkutilliissutit misilerassavagut ukiumut naatsorsuutit kukkuneriorsiornerannut pisariaqarsorisavut naapertorlugit.

Kukkunersiuiinermi naatsorsuuserinermik ingerlatsineq atorneqartoq nalilerneqassaaq isummerfigineqarlunilu taamatullu pisortat naatsorsuuserinermik ingerlatsineranni aalajangiussat.

Ukiumut naatsorsuutini kukkunerit malunnaatillit piaarinani piaaraluniluunniit iliuutsinik ilanngussinginnernilluunniit imaqarsinnaapput. Kukkunernik malunnaatilinnik pinngitsoortitsineq, ilanngullugit peqquserlunnerit aamma pissusissamisunnigitsut, siullertut pingaarnertullu nalunaarsueriaatsit suleri-aatsillu atorneqartut aaqqissuunneqarneranni nammineq toqqissisimanarisamik nakkutilliinikkut qulakkeerneqarnerannut tunngassuteqarput.

Kukkunersiuiinerup ingerlanerani suliatsinni qularnermik isiginnittaaseq pisariaqartoq atorlugu, pissutsit peqquserlunnermik imaluunniit suut pissusissamisut ingerlanngitsut maluginiassavagut. Kukkunersiuiinermik pilersaarusiornermut atatillugu pissarsiarissallutigit:

- Qullersaqarfiup, peqquserlunnerit kingunerannik ukiumut naatsorsuutit malunnaatilinnik kukkuneqarsinnaanerannik naliliinerat
- Qullersaqarfiup, ajunaarutaasinnaasunik taamaattunik naatsorsuuserinermi nakkutilliinermilu aaqqissuussinernik naliliinerat
- Qullersaqarfiup, peqquserluttoqarsimasinnaanernik imaluunniit peqquserluttoqarneranik misissuinernik ingerlassinernik ilisimasaat

Ilanngullugu ingerlatsivimmi pisortanut apeqqutigissavarput, ingerlatat aamma ingerlatseriaatsit qanoq nakkutilliffigineraat ingerlatsivimmi peqquserluttoqarneranik paasiniaatit atorneqartut peqquserluttoqassagaluarpallu qisuariarnermut tunngavittut, taamatullu ajunaarutaasinnaasut taamaattut pinaveersaarniarlugit suut suliniutigineqarsimangersut ilanngutsinneqarnergisullu.

Taakkua saniatigut pisortat aperineqassapput peqquserluttoqarnera pissutigalugu ingerlatsivimmut sunniuteqarsinnaasunik taakkua paasisaqarsimangersut, pasitsaassaqarnergisut imaluunniit ilisimasaqarnergisut.

Kukkunersiuiinermi ingerlatsineranni immikkut kukkunersiuisutut iliuuseqassaagut nammineq nakkutilliissutit atuuttut pisortanit sanioqqunniarneqarsinnaanerannik misissuilluta.

Ilanngullugit nakkutilliiffigissavagut ukiumut naatsorsuutit naatsorsuuserinermik tunuliaqutaasumut naligiissinneqarsimanagerat soorlu nalunaarsukkat pingaaruteqartut nalimmassaanerillu misissussagivut, ukiumut naatsorsuutinik suliaqarnermi ilanngunneqarsimasunut attuumassuteqartut.

Ukiumut naatsorsuutini peqquserlussimaneq imaluunniit naapertuutinngitsoqarnera kukkunerisiuinermi malugineqanngitsoorsinnaapput, kukkunerit taamattut nalinginnaasumik ersigunnaarsarneqartarmata imaluunniit toqqorterneqartarlutik. Pissutsinik taamaattoqarneranik pasitsaassaagarutta, ingerlatsivimmi pisortanik isumaqatigiissuteqarluta misissuinernik itinerusunik ingerlatsissaagut, pasitsaassimasap uppernassuseqarneranik paasiniaalluta.

Inatsisit naapertorlugit pisortaqtigiinni ilaasortat tamat nalunaarfiginissaat pisussaaffigaarput, kukkunerisiuinerup ingerlanneqarnerani ilisimasaqalissagutta, pisortat akornanni ataaseq arlallilluunniit aningaasaqarnermi peqquserluuteqarnermik ingerlatsisut imaluunniit peqquserluuteqarnermik ingerlatsisimasut, tassunga ilanngullugu ingerlatsivik sinnerlugu suliamik ingerlatsinerminni pinerlunnikkut aningaasarsianik malunnarunnaarsaanermik ingerlatsisoqarpat. Taava nalunaarutiginninneq pissaaq tunngavissalimmik pasitsaassimasaqarutta, pinerlunnermi aningaasat amerlasuut pineqarpata imaluunniit peqqarniisaarneq immikkut sakkortussuseqarpat, soorlu nalunaarutiginninneq naatsorsuutit kukkunerisiorneqarneranni ilanngunneqartussaasoq. Pisortat kingusinnerpaamik ullut 14-it qaangiutsinnagit uppernarsaanngippata pinerlunnerup unitsinneqarnissaanut alloriarnerit pisariaqartut ingerlanneqareersimasut, uagut pisussaaffigaarput Særlig Økonomisk Kriminalitet-inimi Statsadvokatenimut erngerluta nalunaaruteqarnissarput.

5.2 Kukkunerisiuinermik ingerlatsineq

Kukkunerisiuineq ukiup ingerlanerani aamma ukiup naanerani ingerlatissavarput. Kukkunerisiuineq naammassineqarsinnaanngilaq pisortat ukiumut naatsorsuutini naammassinnitsinnagit aamma uagut kukkunerisiuisutut uppernarsaasiitinnata.

Uagut suliatta annertussusilerneqarnera aalajangerneqartarpoq, ataatsimut pingaartutilittut naliliinerput aallaavigalugu aamma ukiumut naatsorsuutini kukkunerimik malunnaatilimmik paasissutissiisoqarsinnaaneranut aarlerinaateqarsorisatsitut isigisavut aallaavigalugit.

Ukiumut naatsorsuutini kukkunerisiuinitinni uppernarsarniarparput pigisat piunerat, ingerlatsivimmit pigineqarnerat aamma illersorneqarsinnaasumik naatsorsuunneqarnerat uuttortarneqarnerallu. Taamatuttaaq immitsinnut uppernarsisinniarlutigu akiligassatut pisussaaffiit pisussaaffillu allat, ilanngullugit pisussaaffiusinnaasut assigisaallu ingerlatsivimmit akisussaaffigineqartut, illersorneqarsinnaasumik naatsorsorneqarlutillu uuttortarsimaneqarnerat. Ilanngullugu nakkutilliiffigissavagut naatsorsuutini inissitsikkat ukiumut naatsorsuutini piffissalersornerat saqqummiunneqarnerisalu eqqortuunerat.

Misissussavarput ulloq kukkunersiuisut uppersaanissaat tikillugu pissutsit pingaaruteqartut eqqortumik ukiumut naatsorsuutini ilanngunneqarsimanissaat.

Pisortat naliliinerat tunuliaqutaralugu ukiumut naatsorsuutit nalinginnaasumik ingerlatsinermik isigininniarluni saqqumiunneqassapput. Pisortat naliliineranni piunasaqaataavoq ingerlatsiviup ineriartorneranut paasissutissat pissarsiarineqarsinnaasut tamaasa nalilersorneqarsimanissaat, ilanngulugit aningaasatit ineriartornerattut naatsorsuutigineqartoq. Kukkunersiuiunermut atatillugu pisortat naliliinerat isummorsorfigaarput.

Ukiumut naatsorsuutini kukkunersiuiunermut atatillugu kukkunersiuiunermi ileqqorissaarneq naapertorlugu ingerlatsivimmik ulluinnarni aqutsisut qinnuigissavagut, suliaasaqarfinni immikkut kukkunersioruminaassuseqartuni paasissutissat arlallit uppersaqqullugit. Taakkua tassaasinnaapput ullormi nalilinnik inissitsitikkanut paasissutissat tunuliaqutarineqartut attuumassuteqarsinnaasut naapertuussinnaasullu, taarsigassarsianut sallunaveeqqutit, sillimmasiinerit, eqqartuussivilersuussinerit aamma peqquserlunnerit, qanigisanut aningaasanik nuussinerit, avatangiisinut tunngassutillit, ulloq oqimaaqatigiissitsineq qaangiuttereersoq pisut kiisalu naatsorsuutini immikkoortut immikkut ajunaarutaasinnaasutut nalorninaatilittulluunniit isigineqarsinnaasut.

Uagutsinnit kukkunersiornermik ingerlanneqartumut ilanngullugu, ingerlatsivimmit paasissutissanik taakkuninnga suliaqaqqusinerput tunngaveqarpoq, uagut kukkunersiuiunermi periutsinik ingerlatsisusaanerput paasissutissat pissarsiarisatta eqqortuunerat uppersaassuseqarnerallu naqissuserumallugit.

Kukkunersiuiunermik ingerlatsinitsinni ukiumut naatsorsuutini kukkunermik paasisaqarutta ingerlatsivimmi pisortat taakkuninnga nalunaarfigissavagut, soorlu pisortat qinnuigineqassasut kukkunerit nasarineqartut iluarsineqarnissaannik. Ingerlatsivimmi ulluinnarni aqutsisut nalunaarutigissavaat, ukiumut naatsorsuutini kukkunerit iluarsineqanngitsut – kukkunersiuisut kukkunersiorneranni erseqqissaatigineqareersimasut – ataasiakkaarlugit aamma katillugit nalilerneqassapput ukiumut naatsorsuutitut tamakkiisunut pingaaruteqannginnerat pingaaruteqarnerallunniit ersersinniarlugit.

Ukiumut naatsorsuut tamakkiisumik naliliiffigissavagut, ilanngullugu ilanngussani naammattumik paasissutissiisoqarnerasoq, ingerlatsiviup aningaasaqarnerata ineriartornera ukiumut naatsorsuutit tunngavigalugit nalilerneqarsinnaaneranut.

Inatsisini piunasarineqartoq naapertorlugu misissussavarput, naatsorsuserinermik inatsit aamma naatsorsuutitut atorussanik toqqortaateqarnermi inatsisit malinneqarnerisut. Tamatuma saniatigut isertunik anisunillu nalunaarsuunermik, nalunaarsukkanik, nalunaarsuiffinnillu il.il. pisussaaffiit malinneqarnerat nakkutilliiffigissallugit.

5.3 Kukkuersiuisup nalunaarusernera

Ukiunut naatsorsuutit kukkuersiusernerup naammassinerani suliaq kukkuersiuisumit uppernarsarneqassaaq. Kukkuersiuisup uppernarsaana oqaaseqaatitaqanngippat imaluunniit paasisutisani ilanngussartaqanngippat, ima paasineqassaaq:

- Ukiunut naatsorsuutit saqqummiunneqartut kukkuersiorneqartullu Namminersorlutik Oqartussat ingerlatseqatigiiffiutaannut naatsorsuuserinermik maleruaqqusat naapertorlugit suliarineqarsimasut
- Ukiunut naatsorsuutit ingerlatsiviup pigisaanik akiligassaanik, aningaasanik kaaviaartitsineranik, aningaasaqarnermi inissisimaneranik aamma ingerlatsiviup pigisai aallaavigalugit angusat pillugit eqqortumik takutitsineq aallaavigineqartut
- Qullersaqarfiup nalunaarutaani Namminersorlutik Oqartussat ingerlatseqatigiiffiutaannut naatsorsuuserinermik maleruaqqusat naapertorlugit eqqortumik nalunaaruseriorqarnera

Kukkuersiusernerup naammassineranut atatillugu kukkuersiuisut ukiunut naatsorsuutit pillugit nalunaarutaanni, naatsorsuuserinermi kukkuersiuserinermilu pingaaruteqarnerpaat nassuiaateqarfigissavagut kiisalu kukkuersiuserinermik suliarput tunuliaqutaralugu inerniliissalluta. Kukkuersiuisut oqaaseqaataanni tassani aamma ilisimatitsissutigissavarput ukiunut naatsorsuutit kukkuernik iluarsineqanngitsunik peqartoqarsimassappat, qullersaqarfimmit ukiunut naatsorsuutit tamakkiisunut pingaaruteqanngitsut isigineqartunik. Ukiunut naatsorsuutit kukkuersiuserinermut atatillugu suliffeqarfimmit immikkut erseqqissaatit, nalunaarutit assigisaallunniit uagutsinnut tunniunneqarsimappata, uagut paasinnittaaserput naapertorlugu ukiunut naatsorsuutit aallaavigalugit qullerseqarfimmit nalilerneqarsorisinnaasavut pillugit kukkuersiuisut oqaaseqaammik tamanna erseqqissaatigissavarput.

Ilanngullugu ukiup ingerlanerani kukkuersiuisut oqaaseqaataannik tunniussissaagut kukkuersiuserinermik suliamik ingerlatsisimagutta immikkut inerniliinissamik tunngavissaqarsorisatsinnik imaluunniit tamanna pisariaqartutut isigigaangatsigu.

Kukkuersiuserinermut atatillugu naatsorsuuserinermik aamma nalunaarsueriaatsini, ingerlatsiviup nammineq nakkutilliissutaanni imaluunniit niuernerinermik ingerlatseriaatsini assigisaannillunniit sanngeequtit imaluunniit amigaatinik naapertuutinningsunillunniit paasisaqarutta, tamanna ingerlatsivimmi ulluinnarnut aqutsisunut ilisimatitsissutigineqassaaq ikiorsiisinaanitsinnik siunnersuummik ilallugu. Amigaatit malunnaatillit pineqarpata imaluunniit uagut kissaatiginartikkutsigu pissutsit kukkuersiuisut nalunaarutaanni ilanngunneqassapput. Erseqqissaatigiumavarputtaaq ukiunut naatsorsuutit kukkuersiuserinermi sanngeequtaasinnaasut, amigaataasinnaasut imaluunniit naapertuutinningsut ingerlatsiviup naatsorsuuseriaasiani nalunaarsueriaasianiittullunniit kukkuersiuserinermik pilersaaruserinermi tamaasa nassaarinarlugit siunertarineqartanngimmat.

Kukkunersiuinerup ingerlanerani pissutsinik ilisimasaqalissagaluarutta tunngavissalimmik pasitsanartoaqarneranik, qullersaqarfimmi ilaasortat ilaannik taarsiisussaataitaanermik pineqaatissinneqarsinnaanermilluunniit akisussaataitaaalersinnaasunik, inatsisit naapertorlugit kukkunersiuusut oqaaseqaa-taanni paasissutissanik ilanngussisussaataitaagatta. Paasissutissat tamatigut tunniunneqassapput mak-kuninnga unioqqutitsisoqarsimatillugu:

- pinerluttaalisitsinermik inatsimmik kapitel 28 taamatullu akileraartarnermut, akitsuusiisarner-mut aamma taperneqartarnermut inatsisit
- ingerlatsivik pillugu inatsisit atuuttut
- naatsorsuutitik tunniussinermi inatsisit atuuttut, taassuma ataani naatsorsuuserinermik aamma naatsorsuutini ilanngussanik toqqortaateqarnermik tunngassuteqartut

Uagut kukkunersiuusutut nipangersimasussaataitaavugut tamatumalu nassataanik kukkunersiuinerup nalaani paasissutissanik allanut oqaatigeqqusaanngitsunik paasisaqassagaluarutta ingerlatitseqqissin-naanata. Taamaattoq nipangersimasussaataitaanerup taassuma iluaniinngillat paasissutissat inatsisit, eqqartuussiviit, isumaqatigiinniartitsisartulluunniit aalajangiussaat imaluunniit pisortat sinnerlugit nakkutilliinermik imaluunniit nammineq inatsisaatsuliornissamut illersorniarluni paasissutissat saqqummiunneqarnissaannik pisariaqartutut nalilerneqartut.

Allamik isumaqatigiissuteqartoqarsimanngippat ingerlatsivimmik attaveqarnerput elektroniskimik ingerlavoq, tamanna naapertuuttut isigineqartillugu. Taamaattoq internetti atorlugu attaveqatigiinne-rup aarlerinaatigaa, paasissutissat isertuunneqartussat paasissutissiivigineqartumullu naatsorsuussat allanit atuarneqaratarsinnaanerit. Taamaattumik attaveqatigiinneq internetti aqutugalugu inger-lanneqarsimatillugu ajoqqusiisimasinnaanerit akisussaaffigisinnaanngilagut, soorlu paarlattuanik in-gerlatsivik assingusumik akisussaatailersinnaanatigu.

5.4 Akisussaaffimmik agguataarinnineq

Inatsisit naapertorlugit ukiumut naatsorsuutit kukkunersiorneranni akisussaaffik ingerlatsiviup qul-lersaqarfiata aamma kukkunersiuusut akornani imannak agguataarsimavoq:

5.4.1 Qullersaqarfup akisussaaffia

Qullersaqarfiup akisussaaffigaa, ingerlatsiviup naatsorsuuserinermik ingerlatsinera tassunga inatsisit naapertorlugit ingerlanneqarneranik isumaginnissalluni aamma aningaasaatinik aqutsinerup toqqissi-simanartumik ingerlanneqarneranik, ilaatigut ingerlatsivimmi namminermi nakkutilliinermik aaqqis-suussinermik uppernassusilimmik pilersitsinikkut.

Qullersaqarfiup akisussaaffigaa, ingerlatsiviup naatsorsuuserinermik ingerlatsinerata aamma anin-gaasaatinik aqutsinerata naammaginarlumik nakkutilliivigineqarneranik isumagissallugit aamma kuk-kunersiuinerup tunngavissat pisariaqartut pigineqarnerat.

Qullersaqarfiup akisussaaffigaa, suleriaatsit naapertuuttut atorlugit kiisalu nalunaarsuineramik aamma nakkutilliineramik aqqissuussaat atorlugit qulakkiissallugu, piaaraluni piaarinaniluunniit kikkunerit sapinngisamik pinaaveersaartinniissaat taamatullu paasineqarlutik aamma iluarsineqarnissaat. Naatsorsuuserineramik inatsit naapertorlugu qullersaqarfik ingerlatsiviup suussusianut angissusianullu naapertuuttumik suleriaatsinik aamma nalunaarsueriaatsinik allaaserisanik suliaqarsimassaaq.

Qullersaqarfiup taamatutaaq akisussaaffigaa, ukiut tamaasa ukiumut naatsorsuutinik suliaqassalluni Namminersorlutik Oqartussat ingerlatsiviutaat pillugit naatsorsuuserineramik maleruaqqusat naapertorlugit. Qullersaqarfiup aamma akisussaaffigaa, kukkunersiuisut kukkunersiuerinermik suliamik naam-massinillutik inaarsinissaminni paasissutissat pisariaqartissorisaat suulluunniit tamaviisa takutissinnaassallugit.

Qullersaqarfik atsiussaaq uppersaalluni, kukkunersiuisut oqaaseqaataat saqqummiunneqartoq qullersaqarfimmi ilaasortanit tamanit atuaqqissaarneqarluni imarisai ilisimaneqartut.

5.4.2 Kukkunersiuisup akisussaaffia

Kukkunersiuisut akisussaaffigaat nakkulliiffigissallugu, ukiumut naatsorsuutinik Namminersorlutik Oqartussat piginneqatigiiffiutaanni naatsorsuuserineramik maleruaqqusat naapertorlugit ingerlatsisoqarnersoq, ilanngullugu naatsorsuuserineramik ingerlatseriaaseq atorneqartoq aamma qullersat paasissutissat tunniussaat aamma naatsorsuuserineramik nalilersuinerannik nakkutilliinissaq. Uagut aamma akisussaaffigaarput nakkutigissallugu, ukiumut naatsorsuutit kukkunernik malunnaatilinnik imaqaanginnissaat aamma qullersaqarfiup nalunaarutaanni paasissutissat ukiumut naatsorsuutinut naapertuunnissaat.

Kukkunersiuerinermut inatsit naapertorlugu kukkunersiuisoq inuiaqatigiit sinniisaattut inississaaq uppersaalluni atsiornerninut atatillugu, inatsit naapertorlugit piumasqaataasoq aallaavigalugu imaluunniit akisussaaffimmik tunniussisup kisimiilluni atugassaatut naatsorsuunneqarsimanngikkuni. Tamatuma nassataraa uppersaananermik tunniussinitsinnut atatillugu naatsorsuutinik atuisut allat eqqarsaatigissagivut ingerlatsiviup soqutigisai kisiisa aallaaviginagit.

Kukkunersiuerinermik ingerlatsinitsinni ingerlatsiviup niuerneq aallaavigalugu inissitsiterineranik isornartorsiuinissaq anguniagarinnilarput.

Ingerlatsivimmi pisortanik isumaqatigiissuteqarnikkut siunnersuineramik ikiunnermillu suliaqarsimagutta siunnersuisutut tamanna nammineerluta akisussaaffigissavarput.

5.5 Kukkuersiuisup uppersaatit atugai

Sulinermi pappiarasuutit allatulluunniit uppersaatit, taakkununga ilanngullugit pappiaqqat elektroniskiusut tigussaasullu kukkuersiunerup ingerlanerani pissarsiarineqartut Deloittemit kisimik pigineqarput. Ingerlatsinermi ileqquusut naapertorlugit uppersaanerit taamaattut ukiut tallimat qaangiukkaangata aserorterneqarsinnaapput nungusagaallutilluunniit, uppersaatiti kukkuersiunermi pingaaruteqarsinnaanerit allatut nalilerneqarsimanngippat.

Naapertuuttut isigineqarpat pappiaqqat fil-illuunniit ingerlatsivimmut tunniunneqarsinnaapput, taamannak pisoqassappat piomasaaqatigineqassaaq ingerlatsivimmit kisimit atortussat atorneqassasut allanullu ingerlateqqinneqartussaanninnerat pillugit.

Pappiaqqat tunniunneqartut pillugit ingerlatsivimmi atorneqassagaluarpata tassunga akisussaatinneqarsinnaanngilagut, pappiaqqat tunniunneqartut pillugit ikiuunnermik aamma tassunga tunngatillugu akisussaanerput pillugu immikkut atsiukkamik isumaqatigiissuteqartoqarsimatinnagu.

5.6 Kukkuersiunerup pitsaassusaanik qulakkeerinnineq

Kukkuersiunermit inatsit naapertorlugu pitsaassutsimik nakkutilliinissamik pisussaataavugut taanna Revisortilsynemil ingerlanneqartarpoq taakkualu Erhvervsstyrelsimil pilersinneqarsimallutik. Revisortilsynemil pitsaassutsimik nakkutilliisussat toqqarneqartarput.

Tamatuma nassataanik uagut suliatsinnik uppersaatinik misilitassanik tiguffigalugit pitsaassuseq nakkutilliivigineqarsinnaavoq.

Revisortilsyn-imi ilaasortat aamma inuit pitsaassutsimik nakkutilliisut nipangersimasussaataapput.

5.7 Ingerlatsiviup ukiumut naatsorsuutini saqqummiussinera il.il.

Ingerlatsiviup ukiumut naatsorsuutai il.il. issuaganngorlugit imaluunniit uagut kukkuersiuisut uppersaakkatsinnit allaanerusumik isikkulerlugit kikkunnet tamanut saqqummiunneqarnissaat kissaatigineqarpat tamanna uagutsinnik oqaloqatigiissutigeqqaarnissaanik innersuuteqarpugut, taamaattunut tunngasut immikkut inatsiseqarnerat tunngavigalugu. Tamannali pinngitsoorani ingerlanneqassaaq ingerlatsiviup ukiumut naatsorsuutai ingerlatsiviup nittartagaagut uagut uppersaanitsinnit allatut iluseqartillugit saqqummiunneqartillugit.

Ingerlatsivik aamma pisussaataavog uagut akuersisseqqaarluta paasissutissat uagut ingerlatsiviutitta ilisarnaartaanik imallit kikkunnet tamanut saqqummiutissagunigit imaluunniit allanut tunniutissagunit.

5.8 Kukkuersiunerup tunngavia

Kukkuersiunerup tunngaviattut ingerlatsiviup ingerlatsinermik aamma oqimaaqatigiissitsinermik inissitserinera eqqortumik nalunaarsorneqarnerat aamma piffissalersorsimanerat misissorneqassapput,

taamatullu naligiissitsinerit, immikkut suliat, naatsorsuusiat, misissukkat il.il. kukkunersiorneqassallutik.

Ilanngullugu Namminersorlutik Oqartussat ingerlatsiviutaannut naatsorsuuserinermik maleruaqqusat naapertorlugit ingerlatsivik ukiumut naatsorsuutininik suliaqassaaq.

Tassunga atatillugu ingerlatsivimmit ukiumut angusat uppersarneqarnerannik suliaqartoqassaaq, oqimaqatigiissitsigallarnermik, iluarsisanik naligiissaarinerinik allanillu ilaqartumik. Taakkua misissorneqarsimasapput aamma naatsorsuutit inaarneranni akisussaasumit uppersarneqarlutik uppersarsaaneq Deloittemut nalilertinneqannginnerani. Ukiumut naatsorsuutininik inaarsineq sioqqullugu immikkut sulinerinik pilersaarummik nassiussissaagut naleqqatigiissitsinerinik paasiniaanernik allanillu qulequtsiorluta kukkunersiuinerinik ingerlatsinerinik pisariaqartissorisavut naapertorlugit.

Pilersaaruserinermut imaluunniit kukkunersiuinerinik ingerlatsinerinik atatillugu misissuinerinik naligiissitsinerinik allanik pisariaqartitsissagutta, ingerlatsivimmi sulisut uppersarsaatininik taamaattunik suliaqartoqarnissaa pillugu ikiuunnissaannik qinnuigissavagut.

Naatsorsuutit ukiumut naammassineqarnerannut atatillugit ingerlatsivimmik isumaqatigiissuteqarluta aalajangissavarput kukkunersiuinitta piffissalersorneqarnissaa.

6. Siunnersuinerinik ikiuunnermillu suliat

Siunnersuinerinik ikiuunnermillu suliaassani nalissavarput kukkunersuisut kinaassusersiortuunnginnisamik inatsisaat naapertorlugu ingerlatsinerput.

7. Uppernarsaaneq

Inatsisit tunngavigalugit uppersartussaavarput inatsimmi kinaassuserortuunnginnermik eqquutsitsinissamik piunasaqaataasoq eqqortissallutigu, aamma kukkuniuinita ingerlanneqarnerani paasisutissat piunasarimasavut tamaasa pissarsiarisimallutigit.

Nuuk, ulloq 9. marts 2015

Deloitte

Statsautoriseret Revisionspartnerselskab

Peter A. Wistoft

kukkuniuisoq naalagaaffimmit akuerisaasoq

Akuerineqarpoq

Mette Skarregaard Pedersen
Naalakkersuisoqarfimmi pisortaagallartoq

Michael Pedersen
Nukissiornermi pisortaagallartoq